

ЈЕЗИК И КЊИЖЕВНОСТ У КОНТЕКСТИМА

(Међународна интердисциплинарна научна конференција *Језик, књижевност, контекст*, Филозофски факултет, Универзитет у Нишу, 12–13. април 2019. године)

Језик, књижевност, контекст (*Language, Literature, Context*) тринаеста је по реду међународна интердисциплинарна научна конференција коју организује програмски академски одбор научника са универзитета из шест земаља. Овогодишња конференција, одржана 12. и 13. априла на Филозофском факултету у Нишу, не само да је испунила очекивања учесника и посетилаца, већ их је и надмашила ширином сагледавања проблема контекста, антиципираном пленарним предавањима проф. др Јана Хованеца (Jan Chovanec, Masaryk University) о стилу у контексту популизма и медија и др Бојана Јовића (Институт за књижевност и уметност), „Филмови од њихура у српској књижевности – основне особине и могуће контекстуализације“. После пленарних предавања, настављено је разматрање карактеристика и вредности „контекстуалног заокрета“ у готово свим дисциплинама и областима друштвено-хуманистичких наука.

Тако су учесници филозофске секције (Бојан Благојевић, Анна Leliseienko, Јована П. Стевановић и Милена Каличанин) сагледали проблем контекста из филозофских и естетичких перспектива, док је проблем историјског контекста окупио истраживаче из историјских и филолошких наука у методолошком „дијалогу“ (Велимир М. Илић, Биљана Радовановић), који је обухватио и питање политичког и друштвеног контекста савремене књижевности (Ана Ситарца, Alexander Kuperdyaev).

Филолози су се највише бавили когнитивним и трансмедијалним проучавањем језика и књижевности. У домену когнитивне лингвистике велику пажњу привукли су реферати Михајла Антовића, Владимира Фигара, Нине Манојловић, Милана Јовановића и Марка Перића. У трансмедијалном контексту разматрана су дела Артура Конана Дојла (Василиса Цветковић), Данила Киша (Маша Станишић), Џулијана Барнса (Милан Дамјановски), Дона ДеЛила (Слађана Стаменковић) и Пола Остера (Дарко Ковачевић).

Проблемима савременог српског и енглеског језика били су посвећени коауторски реферати Душана Стаменковића и Милоша Ташића, Татјане Тошић Лојанице и Иване Палибрк, а потом и излагања Валентине Будинчић и Милана Живковића. Проблем контекста није заобишао ни питање глобализације енглеског језика и (под)област енглеског језика као страног. Милош Ковачевић, Маја Вукић, Иван Јовановић, Слађана Станојевић, Данијела Ђоровић, те Нина Судимац и Ема Живковић бавили су се фонетским и фонолошким, морфолошким и синтаксичким нивоом српског језика, а у релацији са страним језицима. Проблем (друштвенокултурног) контекста није заобишао ни област дијалеката српског језика (реферат Тање Милосављевић). Излагања Петре Митић, Виолете М. Јањатовић, Сергеја Мацуре, Катарине Пантовић, Лидије Палуровић и Лене Тице, Бубе Стојановић, Анице Радосављевић Крсмановић донела су нове увиде у савремене методолошке оријентације науке о књижевности (феминизма, новог историзма), педагогије и психологије.

Неколико филолошких секција конференције било је окупљено око различитих методолошких контекста тумачења дела америчке и енглеске књижевности. Овде можемо издвојити реферате Владимира Вујошевића, Стефане Стојковић и Наталије Стевановић, у чијем су средишту контексти родних студија и студија трауме. У односу на наведена истраживања, заступљенији су били реферати о савременој српској књижевности, као што су излагања Милана Громовића о Милосаву Тешићу и Јелене Младеновић о Новици Тадићу, али и о њеним класицима. Поједини реферати дотицали су се феномена контекстуалног оживљавања класика, као што су ирске „Антигоне“, које је разматрала Биљана Влашковић Илић.

Секције које су тематски усмерене ка областима културолошких наука и комунологије значајно су допринеле истраживањима утицаја друштвених мрежа на разумевање контекста (Татјана Ђукић и Ивана Стаменковић), говора мржње на интернету (Јасмина Ђорђевић), политичког дискурса (Наташа Игњатовић, Ивана Митић), као и невербалног аспекта комуникације (Александра Ђорђевић).

Педагошка истраживања у оквиру конференције *Језик, књижевности, контексти* углавном су била усмерена на праксу двојезичне наставе (Николета Момчиловић, Невенка Јанковић). Посебно треба истаћи да је у оквиру конференције организован и округли сто, посвећен статусу науке о језику и књижевности у контексту регулативе и праксе у Републици Србији, те статусу истраживача, условима за њихово напредовање и категоризацији публикација.

Иако смо се определили за представљање конференције набрајањем научних и тематских области које су на њој били заступљене, истичемо да је интердисциплинарни приступ оно што повезује двадесет две секције *Језика, књижевности, контексти*. У односу на

претходне скупове, ова је конференција и сама преузела нешто од динамичног и релационог појма којем је била посвећена, сумирајући, у неку руку, резултате свих претходних разматрања језика и књижевности у организацији англиста са Филозофског факултета у Нишу.